

Değerli Okurlar,

*bilig'*in 103. sayısını sizlere sunmaktan mutluluk duyuyoruz.

Birbirinden değerli yedi makale ve bir yayın değerlendirme yazısının yer aldığı 103. sayımızda mutlaka ilginizi çekecek birkaç makale çıkacaktır.

Yaşadığımız döneme enformasyon çağı, dijital çağ, metaverse çağı gibi farklı isimler verilmekte, algının gerçekliğin önüne geçtiği bir dünyanın ortaya çıktığı ifade edilmektedir. Öte yandan göçler ve göçlerden kaynaklı sorunlar hayatın gerçekliği tüm çıplaklığıyla göz önüne sermektedir. Bu açıdan 21. yüzyılı göçler yüzyılı olarak tanımlamak da mümkündür. Ustabulut, Boylu ve Başar'ın makalesi "Göçmen Entegrasyon Politikası Endeksi" (MIPEX) 2015 ve 2020 çıktıları doğrultusunda Türkiye'nin göçmen politikası puanlamasındaki değişimi, altı Avrupa ülkesiyle (Almanya, Belçika, Fransa, Norveç, Finlandiya, İsveç) karşılaştırmalı bir şekilde incelenmektedir. Makalede, 2015 MIPEX raporunda Türkiye ile söz konusu Avrupa ülkeleri arasında endeks puanı açısından ciddi fark bulunmaktayken 2020 raporunda farkın azaldığı gösterilmektedir.

İran coğrafyasında uzun yıllar Türk kökenli hanedanlar hüküm sürmüştür. Rus Türkolog Barthold'un ifadesiyle İran ile Turan arasında kesin bir sınır çizmek mümkün değildir. "Safevi Devleti'nden Sonra İran'da Siyasî İktidarların Meşruiyet Arayışları" başlıklı çalışmada Safevi Devleti'nin çöküşünden sonraki yetmiş yıl içerisinde kurulan dört farklı Türk hanedanlığının meşruiyet kazanma çabalarını irdelemektedir. Bu dört devletten en uzun ömürlü olan Kaçar Hanedanının dini kimlik, nesep, coğrafi bütünlük ve askeri güç ilkelerini göz önünde bulundurmak suretiyle daha başarılı olduğu üzerinde durulmaktadır. Rus seyyah Mengulov'un raporu doğrultusunda İran'daki Türkmen boylarını ele alan makalede ise Kaçar döneminin idari yapısı, sosyal, ekonomik ilişkilerine dair bilgiler de yer almaktadır. Bu iki makalenin birlikte okunmasının faydalı olacağı kanaatindeyiz.

İklim değişikliği küresel bir sorun olarak tüm insanlığı ilgilendirmekte ve devletleri bu konuda işbirliği yapmaya zorlamaktadır. Atvur ve Vural'ın makalesi sürdürülebilir güvenlik çerçevesinde Türkiye'nin iklim politikaları üzerinde durmaktadır. Önsoy ve İvanov'un çalışmasında ise Bulgaristan Komünist Partisi'nin sosyalist sistemin ilkelerine ters bir şekilde Türk azınlığa yönelik asimilasyon ve zorunlu göç politikası anlatılmaktadır.

Ekim ayı üniversitelerde eğitim-öğretim faaliyetleriyle birlikte bilimsel ve kültürel etkinliklerin yoğunlaştığı bir dönemdir. Türk Devletleri Teşkilatı tarafından "Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Günü" olarak ilan edilen "3 Ekim" konusunda da üniversitelerde düzenlenen kutlamaların sayısı her geçen yıl artmaktadır. Türk dünyası gençleri arasındaki ortak kimlik bilincinin güçlenmesi, Türk Devletleri arasındaki gelecek vizyonuna ulaşılmasını kolaylaştıracaktır. 29 Ekim'de ise tüm Türkiye'de ve yurt dışı temsilciliklerinde Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 99. yılı çeşitli etkinliklerle kutlanacaktır. Bu vesileyle kalbi Türklük ve insanlık için atan, ufukta bir güneş gibi paylayan "Türkiye yüzyılı" ve "Türk dünyası asrı"nın inşasına el veren tüm yazar ve okurlarımızın bayramlarını tebrik ediyoruz.

Ekim sayımızın bilim camiasına hayırlı olmasını temenni eder, bilime katkı sağlayan özgün ve yenilikçi çalışmalar için ilham kaynağı olmasını dileriz.

Prof. Dr. Fırat PURTAŞ

Yayın Yönetmeni